

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 05.03.2025 р. № 211 / 2199-00-07-03-01-02 На № _____ від _____ 20 ____ р.

Комітет Верховної Ради України з
питань фінансів, податкової та
митної політики

Міністерство фінансів України
(код ЄДРПОУ 00013480)

Державна податкова служба України за результатами розгляду листів Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 28.02.2025 №№ 04-32/10-2025/48610 та 04-32/10-2025/48698 (вх. ДПС № 188/2 від 28.02.2025 та № 189/2 від 03.03.2025 відповідно), а також листа Міністерства фінансів України від 03.03.2025 № 11110-10-62/6475 (вх. ДПС № 345/4 від 04.03.2025) – у межах функціональних повноважень повідомляє таке.

З метою розуміння новацій, впроваджених наказом Міністерства фінансів України від 22.11.2024 № 601 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 року № 13», надаємо найбільш розповсюджені приклади, які можна рекомендувати для заповнення рядків 18 та 19 фіскального касового чека на товари (послуги):

№	Особливості розрахункової операції	Рядок 18 «Форма оплати» фіскального касового чека на товари (послуги)	Рядок 19 «Засоби оплати» фіскального касового чека на товари (послуги)	Примітки
1	Оплата готівковими коштами (банкнотами і монетами)	Готівка	Не заповнюється	–
2	Оплата банківською карткою через платіжний термінал (далі – POS-термінал)	Безготівкова	Картка, ЕПЗ, Торговий еквайринг	Значення рядка 19 на вибір суб'єкта господарювання

К
Державна податкова служба України
211/2/99-00-07-03-01-02 від 05.03.2025

3	Оплата банківською карткою безпосередньо на рахунок (IBAN) продавця	Безготівкова	Переказ з картки	Зазначення рядка 19 наведено як приклад
4	Оплата з поточного рахунку (IBAN) покупця на поточний рахунок (IBAN) продавця	Безготівкова	Переказ з поточного рахунку	Зазначення рядка 19 наведено як приклад
5	Оплата банківським чи платіжним додатком в смартфоні за посиланням через QR-код	Безготівкова	Переказ через QR-код	Зазначення рядка 19 наведено як приклад
6	Оплата через інтернет еквайринг та платіжний кюар, в тому числі реквізити карти продавця на сайті (Interkassa, Portmone, LiqPay, mono checkout, Novapay, EasyPay, Platon тощо)	Безготівкова	Платіж Interkassa, Portmone, LiqPay, mono checkout, Novapay, EasyPay, Platon тощо	Зазначення рядка 19 на вибір суб'єкта господарювання
7	Оплата товарів/послуг через сервіси переказу коштів та служби поштового зв'язку – (PrivatMoney; Western Union; MoneyGram; RIA; IntelExpress; MEEST; Welsend тощо)	Безготівкова	PrivatMoney; Western Union; MoneyGram; RIA; IntelExpress; MEEST; Welsend; Укрпошта, тощо	Зазначення рядка 19 на вибір суб'єкта господарювання
8	Оплата банківською карткою на Інтернет-сайті за посиланням (наприклад, кнопкою «Оплатити»)	Безготівкова	Інтернет еквайринг, оплата карткою в Інтернет	Зазначення рядка 19 наведено як приклад
9	Оплата за технологією «Tap to Phone»	Безготівкова	Картка, ЕПЗ, Торговий еквайринг	Зазначення рядка 19 наведено як приклад
10	Продаж товарів/послуг з постоплатою, відстрочкою, оплатою частинами (форма і засоби оплати ще невідомі)	Фактична що використана	Фактична що використана	Подібний спосіб оплати передбачає попередню домовленість

Звертаємо увагу, що зазначений перелік не є вичерпним, не може формалізуватися та використовуватися у вигляді довідника, оскільки платник податків має право на власний розсуд зазначати «Засіб оплати», який він створив (використовує) та фактично застосовує під час проведення розрахунків.

Відповідно до визначення, наведеного в абзаці дев'ятому пункту 1 розділу I Положення про форму та зміст розрахункових документів / електронних розрахункових документів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 року № 13, (далі – Положення), платіжний термінал, з'єднаний з реєстратором розрахункових

операцій / програмним реєстратором розрахункових операцій (далі – РРО / ПРРО), – це сукупність платіжного терміналу та з'єданого з ним РРО / ПРРО за допомогою будь-яких проводових або безпроводових засобів зв'язку, які у процесі обробки інформації фактично взаємодіють шляхом обміну командами, повідомленнями, пакетами даних.

Враховуючи наведене, якщо РРО / ПРРО та POS-термінал з'єднані спільним інтерфейсом, засобами проводового або безпроводового зв'язку, але не мають відповідного програмного забезпечення для взаємодії шляхом обміну командами, повідомленнями, пакетами даних, то такі пристрої не можна вважати з'єднаними.

Відповідно до пункту 4 розділу II Положення рядки 12 – 17 фіскального чека заповнюються у разі застосування під час проведення розрахунків з використанням електронного платіжного засобу (платіжної картки) платіжного терміналу, з'єданого або поєданого з реєстратором розрахункових операцій / програмним реєстратором розрахункових операцій, а тому зазначені рядки не потрібно заповнювати, якщо оплата відбувається на сайті, через підключену платіжну систему (ЛікПей, ВейФоПей тощо), оскільки такі процеси взагалі не передбачають використання POS-терміналу.

Чи повинна фізична особа – підприємець 1 – 2 груп мати документи на товар, якщо цей товар не підлягає обов'язковому веденню товарного обліку?

Ні, не має. Це врегульовано в межах виконання вимог пункту 12 статті 3 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (зі змінами) (далі – Закон № 265).

Відповідно до пункту 12 статті 3 Закону № 265 обов'язок вести в порядку, встановленому законодавством, облік товарних запасів та здійснювати продаж лише тих товарів, що відображені в такому обліку, не поширюється на фізичних осіб – підприємців, які є платниками єдиного податку, не зареєстровані платниками податку на додану вартість та не провадять діяльність з реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння.

Зазначена вимога не поширює свою дію на обов'язок суб'єктів господарювання формувати податкову звітність на підставі первинних документів, що визначено в статті 44 Податкового Кодексу України (далі – Кодекс) та згідно з іншим законодавством.

Відповідно до абзацу першого пункту 296.1 статті 296 Кодексу фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи, які не є платниками ПДВ, ведуть

облік у довільній формі шляхом помісячного відображення отриманих доходів.

Відповідно до абзаців першого – другого пункту 44.1 статті 44 Кодексу для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством. Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим пункту 44.1 статті 44 Кодексу.

У пункті 44.3 статті 44 Кодексу встановлено, що платники податків зобов'язані забезпечити зберігання документів та інформації, визначених пунктом 44.1 статті 44 Кодексу, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, зокрема, протягом визначених законодавством строків.

За незберігання первинних документів, на підставі яких здійснювався облік доходів, до фізичних осіб – підприємців – платників єдиного податку першої і другої груп та платників єдиного податку третьої групи, які не є платниками ПДВ, застосовуються штрафи відповідно до пункту 121.1 статті 121 Кодексу, зокрема за незабезпечення платником податків зберігання первинних документів з питань обчислення і сплати податків та зборів протягом установлених статтею 44 Кодексу строків їх зберігання, – тягне за собою накладення штрафу в розмірі 1 020 гривень. Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 2 040 гривень. Штрафи, передбачені пунктом 121.1 статті 121 Кодексу, не застосовуються до фізичних осіб – підприємців – платників єдиного податку першої і другої груп та платників єдиного податку третьої групи, які не є платниками ПДВ, за незберігання первинних документів, які підтверджують витрати на придбання товарів/послуг. Водночас відповідно до підпункту 69.28 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу встановлено, що до платників податків/податкових агентів, які провадили діяльність на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України і не можуть пред'явити первинні документи, на підставі яких здійснюється облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, як виняток із положень статті 44 Кодексу застосовуються спеціальні правила для підтвердження даних, визначених у податковій звітності.

Щодо декларування платником єдиного податку повернених сум коштів (авансу, передоплати) покупцю за товари (роботи, послуги) в іншому податковому періоді.

Згідно з пунктом 292.1 статті 292 Кодексу доходом платника єдиного податку для фізичної особи – підприємця є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній пунктом 292.3 статті 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, доходи у вигляді бюджетних грантів, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Крім того, у підпункті 5 пункту 292.11 статті 292 Кодексу встановлено, що до складу доходу, визначеного статтею 292 Кодексу, не включаються, зокрема, суми коштів (аванс, передоплата), що повертаються покупцю товару (робіт, послуг) – платнику єдиного податку та/або повертаються платником єдиного податку покупцю товару (робіт, послуг), якщо таке повернення відбувається внаслідок повернення товару, розірвання договору або за листом-заявою про повернення коштів.

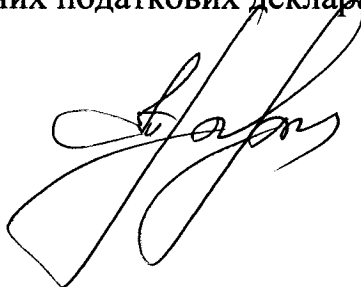
Враховуючи зазначене, сума авансу, яка згідно з договором надавалася фізичною особою – підприємцем – платником єдиного податку першої – третьої груп (крім е-резидентів) як підтвердження зобов'язань, при поверненні зазначеної суми не включається до доходу такої особи.

Якщо повернення з авансу здійснює фізична особа – підприємець – платник єдиного податку за повернення товару, розірвання договору або за листом-заявою про повернення коштів, то:

в одному звітному (податковому) періоді – така сума при її поверненні не включається до доходу такої особи;

в іншому звітному (податковому) періоді – такий платник єдиного податку повинен уточнити показники всіх раніше поданих податкових декларацій платника єдиного податку, до яких було включено таку суму (аванс, передплата). Зазначений перерахунок здійснюється шляхом подання уточнень до раніше поданих податкових декларацій.

В. о. заступника Голови

Андрій ТРОЦКО